

Trettondagsafton i Göteborgs södra skärgård - och i Järvsö

– Trettondagsafton är en mycket rolig pjäs, som förutsätter att skådespelare och musiker har tajming och humor

Sommaren 2016

Kulturföreningen Parasoll startade upp ett fantastiskt arbete 2015 i Göteborgs södra skärgård med att spela *En Midsommarnattsdröm* på kulturhuset Smutten på Köpstadssö. Ett startskott för teaterkulturen i Göteborgs södra skärgård. Vi fick bekräftelse på våra aningar om öbors och tillresandes längtan att få uppleva kultur i närmiljö.

Vi fortsätter nu på denna väg in i detta okända nyvakna kulturlandskap. I sommar kommer vi explodera i scenisk berättarteater med dans och sång i *Trettondagsafton*.

TRETTONDAGSAFTON SKILJER SIG mycket från *Drömmen*. Framförallt i rytm. Berättartempo bygger mer på varje scen. Mindre bågar, vilket ger mer möjligheter till musikaliska och sångliga inslag. Lika folklig som tidigare produktion. Ett enklare språk med mycket situationskomik. Med samma röda tråd genom hela berättelsen, om saknaden och längtan efter kärlek, om längtan att bli sedd, att bli bekräftad och få fångans konsekvens för hög och låg i samhället.

En narr finns naturligtvis med som får oss att reflektera, om vi hinner, för det går fort. Vi ska vara där med hull och hår. Nära spelet så nära att vi känner svetten skvätta från de intensiva kropparna som berättar. Vi ska ha det sceniska livet nästan i knät.

Publiken sitter runt om spelplanen så nära att man kan ta på berättaren. Ta på livet. Detta skapar närvaro som är utmanande för aktörerna och gör berättandet intensivt. Leka med texten och situationer, dansa och sjunga.

SHAKESPEARE SKREV FÖR SIN TID.

Vi vill spela för *vår* tid. William Shakespeare är en folklig berättare. Vi vill förvalta arvet. Få publiken att se sambanden då och nu, och upptäcka att vi över tid liknar varandra som människa, med drömmar och behov av bekräftelse och kärlek.

Trettondagsafton är en mycket rolig pjäs, som förutsätter att skådespelare

och musiker har tajming och humor. Delar av ensemblen från *En midsommarnattsdröm* sommaren 2015, kommer att ta sig an produktionen *Trettondagsafton*, en del nya skådespelare har tillkommit samt en ny musikgrupp bestående av musikstuderanden från Världsmusiklinjen vid Musikhögskolan i Göteborg. Föreställningen kommer att spelas på samma underbara ö. I samma underbara kulturhus, "Smutten" på Köpstadssö.

Väl mottaget projekt!

SATSNINGEN PÅ DRÖMMEN UTE I skärgården sommaren 2015 syntes från början komplett galet. Ingen professionell teater har spelat i arkipelagen förut. Vi förvandlade tanke till verklighet. Den var starkare än finkulturstämpeln med alla dess hinder att ta sig över. Reaktionen kom. Ensemblen berusades av mottagandet. Publiken strömmade till.

MED FACIT I HAND KAN VI SE DET hela som ett pilotprojekt. Allt var oprövat såväl ensemblen som den miljö vi spelade i. Öbefolkningen visade tillit och förväntan. De kom – och såg – vi besegrades i våra farhågor.

Ett projekt som lyckas bör fortleva och utvecklas tillsammans med den lokala publiken. Identiteten på öarna stärks. Samtalsämnet teater får större utrymme. De tillresta från staden får belöning för sitt kulturval: att upptäcka hur enkelt det är att ta båten till teatern.

LIKT FÖRRA ÅRETS PRODUKTION skall musiken genomsyra spelet i årets. Musik med mer fokus på dans och sång. En kreativ process som kräver tid och repetition.

Folkmusiken har sina rötter i sin funktion som dansmusik, liksom även renässansmusiken. Det är

”Som man drömmer jag
fåfångt om Orsinos kärlek.
Som kvinna vet jag ju
att lika hopplöst
suckar Olivia för min skull.”

Kulturhuset Smutten på Köpstadssö i Göteborgs södra skärgård. Foto: Roland Heiel

bruksmusik och som sådan ska vi använda den i vårt berättande. Vår utmaning och strävan i kommande projekt blir att göra musiken än mer sceniskt deltagande, och än mer ska den få finna sin uttrycksform i stunden, utan att förlora sin traditionella förankring och särart. En traditionell melodi som har sina perioder och fastlagda musikaliska linjer måste vävas in i det genuint dramatiska uttryck som sker i stunden, ögonblick efter ögonblick.

VÄGEN VI VILL GÅ ÄR ATT STÄRKA den konstnärliga processen mellan skådespelare och musiker så att texten får forma musiken och musiken får forma texthanteringen i växelvis samspel. Dels genom att ensemblen fördjupar sig i de olika folkliga dansstilarna och dels låta musiker och skådespelare gå sida vid sida i repetitionsarbetet där musiken växer fram utifrån det som skådespelarna tar fram på golvet.

Under förra projektet uppstod på en av repetitionerna i *En midsommarmattsdröm* behovet av ett körparti under Titantias förberedelse till sin sömn. På plats började musiker och sångare komponera en melodi och bygga stämarrangemang på den text som skulle sjungas och på mindre än 20 minuter fanns en ny musikalisk byggesten komponerad och instuderad i ensemblen. Ett inslag som sin tillkomst till trots var en av de mer självklara musikaliska inslagen i berättelsen.

Att ”realtidskomponera” på det här sättet är relativt tidskrävande men

ger en direktkontakt med ensemblens hela kreativa process. Vi ämnar således förfina arbetet med att varva nya kompositioner och traditionell folkmusik med klassisk renässansmusik i ovanliga arr. Vi vill utvidga de vokala inslagen i både ensembleform och med solister. Allt understött av den nya expressiva världsmusikspelande kvartett från Musikhögskolan i Göteborg.

Visionen

De skådespelare vi arbetar med har drillats i sång, dans och teater på bland annat på Balettakademien. De är perfekta att axla Shakespeare.

PÅ SHAKESPEARES TID SPELADES inte bara för en van teaterpublik. De var med stor säkerhet en del ”vanligt” folk som kom till the Globe för att bli underhållna. Shakespeare skrev för dem. På ett språk som idag kan verka krångligt, tillgjort och svårt för oss att förstå. Det behöver inte upplevas så. Det viktiga är att som skådespelare vara besjälad av att göra sig förstådd för att kunna berätta för att vilja berätta sagan.

Shakespeareensemblen är skolad i tre viktiga delar av scenkonsten. Sång-dans-skådespeleri. Där text och analysarbetet är av stor vikt. De är ”drillade” i berättande och gestaltning så att det blir näst intill omedvetet! Ändå totalt kontrollerat. Utan illustrering av undertext. Levererade text, litande till att publiken förstår. De som står på scen är en bro mellan Renässansen och vår tid (vad den nu kan kallas) för att ”hålla upp

en spegel mot samtiden”, som Hamlet säger i sin pjäs. Och det som berättas skall ske med sådan frenesi, kärlek och medkänsla att tid och rum suddas ut. Det är vår skyldighet mot detta konstnärliga arv.

VI VILL ÖVERBRINGA SAGAN TILL publiken på ett sätt att de inte hinner analysera. Publiken skall sitta med tappade hakor, tårar trillande nerför sina kinder och få magknip av skratt. Publiken ska reagera inte reflektera. Ta emot omedvetet. Reflektera kan man göra hemma. Kan vi nå dit med vår scenkonst får vi vara nöjda.

Shakespeare är i sina sagor både enkel och svår. Aldrig likgiltig inför människans längtan efter bekräftelse, kärlek och rättvisa.

Vi behöver sagan som hjälp att strukturera våra liv. Få oss att se delarna i livets labyrint och om möjligt leda oss till bättre förståelse för varandra.

När man för det lilla barnet läser om Ronjas hopp över Helvetesgapet och ser läppen på den lilla lyssnaren darra för att sedan se ansiktet spricka upp i ett leende över det lyckade hoppet – då förklaras livet på ett ögonblick .

Text: Anders Löfqvist
regissör

**Anders Löfqvists uppsättning av
Trettondagsafton spelas på Köpstadssö i Gbg:s södra skärgård 26,
27,29,30 juni och 1,2,3,4,6,7,8 juli
På Järvsö: 12, 13, 14, 15, 16 juli**